

Uzaktan Eğitimle Yürütülen Beden Eğitimi ve Spor Dersine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Teacher's Opinions on Physical Education and Sports Lesson Conducted by Distance Education

Araştırma Makalesi / Research Article

 Burak GÜNEŞ¹

 M. Burak ŞAHAN²

 A. Dilşad MİRZEOĞLU¹

¹ Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi,
SAKARYA

² Milli Eğitim Bakanlığı

Sorumlu Yazar / Corresponding Author
Dr. Öğr. Üyesi Burak GÜNEŞ
gunesburak82@gmail.com

Geliş Tarihi / Received : 19.08.2022

Kabul Tarihi / Accepted : 12.12.2022

Yayın Tarihi / Published : 31.01.2023

Etik Bilgilendirme / Ethical Statement

Bu araştırma, Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Rektörlüğü Etik Kurulu'nun 01.04.2022 tarih ve E-26428519-044-43641 sayılı kararı ile etik açıdan uygun bulunmuştur.

DOI: 10.53434/gbesbd.1164239

Öz

Bu çalışmanın amacı COVID-19 pandemi sürecinde uzaktan eğitimle yürütülen beden eğitimi ve spor dersine yönelik beden eğitimi öğretmenlerinin görüşlerini incelemektir. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden olgu bilim deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2020-2021 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde Gaziantep ilinde görev yapan 10 beden eğitimi ve spor öğretmeni oluşturmuştur. Araştırmada katılımcılar cinsiyet (kadın/erkek), okul kademesi (ortaokul-lise), okul deneyimi (0-10 yıl ve 11-20 yıl) dikkate alınarak maksimum çeşitlilik örnekleme ile belirlenmiştir. Araştırma verileri görüşme yöntemiyle yapılandırılmış soru formu kullanılarak elde edilmiştir. Elde edilen veriler içerik analizine tabi tutulmuş ve öğretim süreci (bilişsel öğrenme içerikleri ve hazırlıkları, psikomotor öğrenme içerikleri ve hazırlıkları), ölçme değerlendirme uygulamaları (öğrenme sürecini değerlendirme, öğrenme ürünü değerlendirme) yaşanan sorunlar (sınırlı katılım, teknolojik yetersizlik, öğretmen yetersizliği, niteliksiz öğretim), ve niteliği artırmaya yönelik önlemler (motivasyonu artırmaya yönelik girişimler, teknolojik destek, diğer stratejiler) olmak üzere 4 ana tema, bu ana temalara ait alt tema ve kodlara ulaşılmıştır. Sonuç olarak çalışmaya katılan öğretmenlerin beden eğitimi dersinin uzaktan yürütülmesiyle dersin amacına ulaşılmadığı görüşünde oldukları söylenebilir. Farklı öğretim yöntemleri ve modellerinin uzaktan eğitim sürecine nasıl entegre edilebileceği ile ilgili uygulamalı eğitimlerin verilmesi önemli görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Uzaktan eğitim, Beden eğitimi ve spor, Beden eğitimi ve spor öğretmeni

Abstract

The aim of this study is to examine the views of physical education teachers about physical education and sports lessons conducted with distance education during the COVID-19 pandemic. Phenomenology design, one of the qualitative research designs, was used in the research. The study group of the research consisted of 10 physical education and sports teachers. In the study, the participants were determined by maximum diversity sampling, taking into account gender (female/male), school level (secondary school-high school), school experience (0-10 years and 11-20 years). The research data were obtained by using a semi-structured questionnaire by interview method. The data obtained were subjected to content analysis and the teaching process (cognitive learning contents and preparations, psychomotor learning contents and preparations), assessment and evaluation practices (evaluating the learning process, evaluating the learning product), experienced problems (limited participation, technological inadequacy, teacher inadequacy, unqualified teaching), and measures to increase quality (initiatives to increase motivation, technological support, other strategies), sub-themes and codes belonging to these main themes were reached. As a result, the teachers participating in the study are of the opinion that the remote conduct of the physical education lesson does not reach the purpose of the lesson. It is considered important to provide practical training on how different teaching methods and models can be integrated into the distance education process.

Keywords: Distance education, Physical education and sports, Physical education and sports teacher

Giriş

İlk olarak 1 Aralık 2019'da Çin'in Wuhan kentinde ortaya çıkan Coronavirus (COVID-19) Dünya Sağlık Örgütü (WHO, 2020) tarafından 11 Mart 2020'de pandemi olarak ilan edilmiştir. COVID-19 pandemisi sağlık, ekonomi, eğitim, sosyal ve politik sistemlerde çeşitli krizlere sebep olmuş ve insanların günlük yaşantılarında önemli değişiklikleri beraberinde getirmiştir (Konukman, Filiz ve Ünlü 2022). COVID-19'un görüldüğü tüm ülkelerde öncelikli hedeflerden biri de eğitimin kesintiye uğramadan devamını sağlamak olmuştur. Bu süreçte, ülkelerin genellikle farklı teknolojik alt yapılarla desteklenen mevcut uzaktan eğitim olanaklarını kullanmaya çalıştıkları görülmektedir (Ertuğ, 2020).

Dünya genelinde COVID-19 önlemleri doğrultusunda beden eğitimi dersleri de çeşitli eğitim alternatifleri kullanılarak uzaktan eğitim araçları ile yürütülmüştür. Kuzey Makedonya'da online sınıflar, video kayıtları, öğrenme görevleri, proje veya çeşitli online bağlantılar kullanılmıştır. Macaristan'da haftalık hareket günlükleri yaygın olarak kullanılmıştır. İtalya'da öğretmenlerin uzaktan eğitim yoluyla öğretim yapmaları istenmiştir. Amerika'da ise Amerika Sağlık ve Beden Eğitimi Derneği (Society of Health and Physical Educators America's; SHAPE America) beden eğitimi öğretmenleri için çevrimiçi materyaller, pratik ve teorik içerikli video dersler sağlamıştır. Ayrıca popüler spor uygulamaları ve beden eğitiminin nasıl öğretilmesi hakkında seminerler düzenleyerek beden eğitimi öğretmenlerini desteklemiştir (Filiz ve Konukman, 2020). Türkiye ise bu sürece 23 Mart 2020 tarihinde Millî Eğitim Bakanlığı'nın [MEB] eğitimin uzaktan yürütüleceğini (MEB, 2020) açıklamasıyla dahil olmuştur. Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı tüm okul kademelerinde televizyon kanalları (EBA TV) ve çeşitli uzaktan eğitim araçlarıyla uzaktan eğitim programları uygulanmıştır (Aygüneş, Mirzeoğlu ve Güneş, 2022). Beden eğitimi öğretmenleri, öğretim programlarında yer alan hareket yetkinliği ve aktif-sağlıklı hayat öğrenme alanlarına ait bilişsel, duyuşsal ve psiko-motor kazanımları (MEB, 2018) uzaktan eğitim aracılığıyla öğretmekle karşı karşıya kalmıştır. Süreç öğretmenlerin öğretim davranışlarını değiştirmiştir (González-Calvo, Barba-Martín, Bores-García ve Gallego-Lema, 2020).

Uzaktan eğitim, Türkiye'de COVID-19 ortaya çıkana kadar bazı üniversitelerde teorik odaklı derslerin öğretilmesinde kullanılsa da (Kırık, 2014), fiziksel temasın ve yakınlığın yaygın olduğu uygulamalı bir ders olarak kabul edilen beden eğitimi dersi (Varea ve Calvo, 2021) için oldukça yenidir. COVID-19 öncesinde Türkiye'de beden eğitimi ve sporun uzaktan öğretimine yönelik bir araştırma bulgusuna rastlanmazken pandeminin ortaya çıkmasıyla birlikte araştırmacılar spor bilimleri alanındaki teorik ve uygulamalı derslerin uzaktan öğretilmesine yönelik çeşitli paydaşların görüşlerini incelemiştir. Bazı çalışmalarda, akademisyenlerin ve üniversite öğrencilerinin, uzaktan eğitimin psikomotor alanın öğretilmesinde sınırlı olduğu görüşünde oldukları bulunmuştur (Aygüneş vd., 2022; Ekiz, 2020; Kirbas, 2020). Üniversite öğrencileri ve akademisyenler ile yapılan diğer çalışmalarda

ise gerekli donanım ve alt yapının yetersiz olduğu ve uzaktan eğitimin nasıl yürütüleceği ile ilgili eğitimlerin gerekli olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır (Aras ve Karakaya 2020; Cülha ve Yılmaz, 2021; Ekiz, 2020). MEB'e bağlı eğitim kurumlarında yapılan uzaktan eğitime yönelik bir çalışmada ise beden eğitimi derslerinin uzaktan verilmesi esnasında birçok teknik problemin yaşandığı bildirilmektedir (Aygüneş vd., 2022). Diğer taraftan Türkiye'de MEB'e bağlı bir ortaokulda gerçekleştirilen başka bir çalışmada (Akkaya, Güneş, Mirzeoğlu, 2022) uzaktan eğitimde bireyselleştirilmiş öğretim modeliyle yapılandırılan fiziksel uygunluk etkinliklerinin öğrencilerin akademik öğrenme zamanlarını olumlu yönde arttırdığı bulunmuştur. Bunların dışında bazı çalışmalarda pandeminin ortaya çıkmasıyla birlikte öğretmen adaylarının uzaktan eğitim deneyimleri incelenmiştir. Bu araştırmaların sonuçları, beden eğitimi öğretmen adaylarının uygulama deneyimlerinin önemli bir bölümünü kaçırmış olduklarını ve pandemi bittikten sonra mesleğinin zorluklarıyla yüzleşeceklerini bildirmektedir (Fierro, Souza de Carvalho, Castillo-Retamal ve Almonacid, 2021; Varea ve Calvo, 2021). Alanyazın Türkiye'de beden eğitimi öğretiminin uzaktan sürdürülmesinin pandeminin ortaya çıkmasıyla birlikte zorunlu olarak gündeme geldiğini, araştırma sonuçlarının genel olarak zorunlu uzaktan eğitim uygulamalarına yönelik görüşleri içerdiğini ve uzaktan eğitim pedagojisi doğrultusunda hazırlanmış beden eğitimi programlarının sınırlı sayıda (Akkaya vd., 2022) olduğunu göstermektedir. Ancak COVID-19 salgını sonrası eğitimin uzaktan sürdürülmek zorunda kalınması sonucu beden eğitiminin uzaktan öğretilmesi ile ilgili araştırmalar yaygınlık kazansa da son on yıldır dünyada beden eğitiminin uzaktan öğretilmesine yönelik araştırmaların yapıldığı bilinmektedir (Goad vd., 2021). Ulusal Sağlık ve Beden Eğitimi Derneği'nin (SHAPE-America) 2016 raporu, Amerika'da 2010 yılından beri birçok eyalette çocuk ve gençlerin beden eğitimi ihtiyaçlarının uzaktan eğitim araçlarıyla karşılanmasına izin verildiğini göstermektedir (Goad vd., 2021). Ayrıca uluslararası alanyazında, çeşitli araştırma bulguları fiziksel aktivite ile ilgili ihtiyaçların uzaktan eğitim ile karşılanabileceğine yönelik kanıtlar sunmaktadır (Akkaya vd., 2022; Killian, Kinder ve Woods, 2019). Bazı çalışmalarda ise uzaktan eğitimle yürütülen beden eğitiminin yüksek nitelikli olma potansiyeline sahip olduğu bildirilmektedir (Güneş ve Mirzeoğlu, 2022; Mosier ve Lynn, 2012; Harris ve Metzler, 2018). Bu bilgiler doğrultusunda beden eğitimi öğretiminin öğrenme çevresinin teknolojinin gelişmesiyle birlikte değiştiği söylenebilir. Beden eğitimi teknolojik gelişmelere bağlı olarak uzaktan (tercihen veya zorunlu), harmanlanmış ve ters yüz edilmiş olarak öğretilme potansiyeline sahip olabilir (Killian vd., 2019). Uzaktan eğitim ile öğretilmek istenen beden eğitimi derslerinin nitelikli bir şekilde yapılandırılması ile (öğrencilere dijital öğrenme görevleri sunulması, dijital çalışma kitapları oluşturulması, uzman ya da akran değerlendirmelerinin kullanılması vb.) beden eğitiminin psikomotor boyutunun uzaktan öğretilmesi sağlanabilir (Güneş ve

Mirzeoğlu, 2022). COVID-19 pandemisi ile beraber yaygın bir şekilde deneyimlenen uzaktan öğretilen beden eğitimi dersleri, çoğu beden eğitimi öğretmeni için yeni bir durumdur. Bu bağlamda beden eğitimi öğretmenlerinin uzaktan eğitim deneyimlerinin incelenmesi nitelikli uzaktan eğitim uygulamalarının ortaya konulması açısından önemlidir. Ayrıca sahada yaşanan olumlu deneyimler, güçlükler ve olası çözümlere ilişkin yaşananların tanımlanması gereklidir. Çalışmalar çevrimiçi beden eğitimi için yeni metodolojiler bulunması gerektiğine değinmektedir (O'Brien vd., 2020). Beden eğitiminin uzaktan öğretilmesiyle ilgili öğretmen deneyimlerinin incelenmesinin süreçle ilgili ihtiyaçların ortaya konulması, öğretimin niteliğinin artırılması ve uzaktan beden eğitimi pedagojisinin geliştirilmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu doğrultuda çalışmanın amacı; COVID-19 pandemi sürecinde uzaktan eğitimle yürütülen beden eğitimi ve spor dersine yönelik beden eğitimi öğretmenlerinin görüşlerini incelemektir.

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim deseni kullanılmıştır. Olgubilim çalışmaları kişilerin bir olay ya da bir konuya yönelik yaşadıkları deneyimlerin anlamını açığa çıkarmak

(Creswell, 1998) ya da araştırma kapsamında yer alan insanlar için araştırılan olgunun kaynağı ve yapısı nedir sorusuna yanıt aramak (Patton, 1990) için kullanılmaktadır.

Çalışma Grubu

Bu araştırmanın katılımcılarını 2020-2021 eğitim öğretim yılı bahar döneminde COVID-19 sebebiyle uzaktan eğitim veren Gaziantep ili merkez ilçelerinde görev yapan 10 beden eğitimi ve spor öğretmeni oluşturmaktadır. Katılımcılar belirlenirken amaçlı örnekleme yöntemlerinden biri olan maksimum çeşitlilik örneklemesinden yararlanılmıştır. Maksimum çeşitlilik örneklemesinde amaç; küçük bir örneklem ile çalışan probleme taraf olacak bireylerin çeşitliliğini maksimum derecede yansıtmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2018).

Bu bağlamda çalışmaya katılan öğretmenler belirlenirken cinsiyet (kadın/erkek), okul kademesi (ortaokul-lise) ve mesleki deneyim (0-10 yıl ve 11-20 yıl) dikkate alınmıştır. Araştırmaya katılacak öğretmenlere çalışma amacından bahsedilerek gönüllü katılım sağlanmıştır. Çalışmaya katılan öğretmenlerin demografik bilgileri Tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 1. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin (Ö) demografik bilgileri

Katılımcılar	Cinsiyet	Okul Düzeyi	Mesleki Deneyim	Medeni Durum	Çocuk Sayısı	Teknolojiyi Kullanma
Ö1	Kadın	Ortaokul	5	Evli	-	İleri Düzey
Ö2	Kadın	Ortaokul	1	Bekar	-	İleri Düzey
Ö3	Erkek	Ortaokul	3	Evli	-	İleri Düzey
Ö4	Kadın	Ortaokul	1	Bekar	-	Orta Düzey
Ö5	Erkek	Ortaokul	16	Evli	2	İleri Düzey
Ö6	Kadın	Lise	7	Evli	1	Orta Düzey
Ö7	Kadın	Lise	9	Bekar	-	Orta Düzey
Ö8	Erkek	Lise	1	Bekar	-	Orta Düzey
Ö9	Erkek	Lise	18	Evli	2	Orta Düzey
Ö10	Erkek	Lise	9	Evli	1	Orta Düzey

Tablo 1'de görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğretmenlerin 5'i kadın ve 5'i erkektir. 5 öğretmen ortaokulda görev yaparken, 5 öğretmen de lisede görev yapmaktadır. Çalışmaya katılan 5 öğretmen 0-10 yıl arası, 5 öğretmen ise 11-20 yıl arası mesleki deneyime sahiptir. Çalışmaya katılan 6 öğretmen evli, 4 öğretmen ise bekardır. 6 öğretmenin çocuğu bulunmazken, 2 öğretmenin 1 çocuğu ve 2 öğretmenin ise 2 çocuğu vardır. Çalışmaya katılan 6 öğretmen orta seviyede teknoloji kullanma becerisine sahip olduğunu ifade ederken, 4 öğretmen ise ileri düzeyde teknoloji kullanma becerisine sahip olduğunu söylemiştir.

Veri Toplama Araçları ve Süreci

Çalışmanın verileri odak grup görüşmeleri ile elde edilmiştir. Önceden belirlenmiş bir konu hakkında algıları elde etmek amacıyla gerçekleştirilen planlanmış tartışmalar serisi (Yıldırım

ve Şimşek, 2018) olarak tanımlanan odak grup görüşmeleri, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin gönüllü katılımları ile zoom platformu üzerinden gerçekleştirilmiş ve katılımcıların bilgisi dâhilinde kayıt altına alınmıştır. Çalışmada toplam 4 odak grup görüşmesi gerçekleştirilmiş; birinci odak grup görüşmesine 2 öğretmen, ikinci odak grup görüşmesine 2 öğretmen, üçüncü odak grup görüşmesine 3 öğretmen ve dördüncü odak görüşmesine 3 öğretmen katılmıştır. Gerçekleştirilen bu görüşmelerde katılımcılara yarı yapılandırılmış sorular sorulmuştur. Soruların belirlenmesinde iki akademisyenden görüşler alınmış ve gelen görüşler doğrultusunda sorularda gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Sürecin sonunda görüşme formunda öğretmenlerin demografik özelliklere ilişkin 14 soru (yaş, cinsiyet, eğitim seviyesi, görev yapılan okul türü, mesleki kıdem vb.) ve uzaktan eğitim süreci ile ilgili 9 soru (COVID-19 pandemi dönemi uzaktan eğitim

sürecinde beden eğitimi ve spor dersinin durumu sizce nedir?, Bu süre boyunca dersleriniz için ne tür hazırlıklar yaptınız ve derslerinizin içerikleri neydi?, Bu dönemde derslerinizi işlerken yaşadığınız sorunlar nelerdi ve bu sorunların üstesinden nasıl geldiniz?, Bu süre boyunca öğrencilerinizi nasıl değerlendirdiniz?, Öğrencilerin uzaktan eğitim sürecinde canlı derslerde katılım düzeylerini artırabilmek için neler yaptınız?, Uzaktan eğitim sürecinde kullandığınız eğitim portalı ya da programı ile ilgili görüşleriniz nelerdir?, Uzaktan eğitim sürecinde velilerden dersinizle ilgili ne tür dönütler aldınız?) sorulmuştur. Görüşmeler başlamadan önce katılımcılara kimliklerinin gizli kalacağı açıklanmış, çalışmaya gönüllü olarak katıldıklarına yönelik izin alınmış, rahat ve samimi cevaplar vermeleri istenmiştir. Odak grup görüşmeleri, bir moderatör eşliğinde gerçekleştirilmiş ve ilk odak grup görüşmesi ortalama 42, ikinci odak grup görüşmesi ortalama 21, üçüncü odak grup görüşmesi ortalama 34 ve son odak grup görüşmesi ise ortalama 53 dakika sürmüştür.

Verilerin Analizi

Veri toplama süreci bittikten sonra veriler, içerik analizi yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. İçerik analizi yöntemi, verilerin kodlanması ve temalara ayrılması sürecini içermektedir (Glesne, 2013). Çalışmanın analiz kısmında öncelikle odak grup görüşmesi yolu ile zoom platformu kayıtlarından elde edilen veriler dinlenerek bilgisayar ortamında düz yazı haline getirilmiştir. Yapılan görüşmelerden elde edilen ses kayıtları word sayfasına kelimesi kelimesine aktarılmıştır ve toplam 43 sayfa doküman elde edilmiştir. Analizler sırasında eşgüdümlü şekilde nitel araştırma konusunda deneyim sahibi iki öğretim elemanı tarafından bağımsız olarak elle kodlama yapılmıştır. Elde edilen veriler içerik analizine tabi tutulmuş ve nitel araştırmalarda uzman 2 öğretim üyesi tarafından aralarında fikir birliği sağlanana kadar tartışılarak kodlar ve kodlara ilişkin alt tema ve temalar oluşturulmuştur.

Güven Duyulabilirlik

Bu araştırmanın güven duyulabilirliği; inanılabilirlik, güvenilirlik, onaylanabilirlik ve aktarılabilirlik stratejileri doğrultusunda gerçekleştirilmiştir (Arastaman, Öztürk Fidan ve Fidan, 2018). Araştırmada inanılabilirlik sağlamak için uzun süreli etkileşim ve uzman incelemesi yöntemleri kullanılmıştır. Araştırmacıların birisinin verilerin toplandığı katılımcılar ile uzun süreli etkileşimde bulunması ve veri toplamak için yeterli zamanının olması derinlemesine anlayış geliştirmeye yardımcı olmuştur. Ayrıca araştırmacıların beden eğitimi ve spor alanında uzman olması ve araştırmacılarından ikisinin nitel araştırma konusunda uzmanlaşmış olması, araştırmanın deseni, verilerin toplanması, analizi ve sonuçların yazımı süreçlerinde eleştirel bir gözle çalışmaya yön vermesi ve yarı yapılandırılmış soruların oluşturulmasında uzman görüşüne başvurulması çalışmanın inanılabilirliğini sağlamaktadır. Güvenilebilirlik stratejisi için araştırmacı çeşitlemesi yöntemi kullanılmıştır. Analizlerde iki farklı araştırmacının/öğretim üyesinin birbirinden bağımsız çalışarak analiz yapmaları ve fikir-

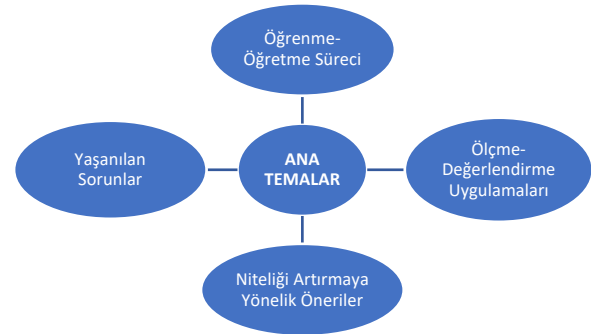
birliği sağlayana kadar alt tema ve temaları oluşturmaları çalışmanın güvenilirliğini sağlamaktadır. Ayrıca araştırmada elde edilen görsel kayıtların ve yazılı dokümanların ihtiyaç duyulduğunda kullanılmak üzere saklanması da güvenilirliğini artıran diğer unsurlardır. Araştırmada onaylanabilirlik için her bir görüşme tamamlandıktan sonra katılımcıların yarı yapılandırılmış sorulara verdikleri cevaplar katılımcıların onayı alınarak hiç değiştirilmeden anlaşılabilirliği ve doğruluğu kontrol edilerek bulgulara aynen verilmiştir. Araştırmanın aktarılabilirliği için bu çalışmadaki araştırma grubunun özellikleri, çalışmaya nasıl seçildikleri ayrıntılı bir şekilde ifade edilmiş açıklanmıştır.

Etik Beyan

Bu çalışmanın, Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Rektörlüğü Etik Kurulu'nun 30/03/2022 tarih ve 21 no'lu toplantısında etik açıdan uygun olduğuna karar verilmiştir.

Bulgular

Çalışmaya katılan öğretmenlerin uzaktan eğitim ile yürütülen beden eğitimi ve spor dersine ilişkin görüşlerinin analizleri sonucunda; (1) öğrenme öğretme süreci, (2) ölçme değerlendirme uygulamaları, (3) yaşanan sorunlar ve (4) niteliği artırmaya yönelik önlemler olmak üzere dört ana tema elde edilmiştir (Şekil 1).

Şekil 1. Görüşmeler sonucunda ortaya çıkan ana temalar

Öğrenme öğretme süreci ana temasına ilişkin bulgular

Öğrenme Öğretme Süreci Ana Teması; Bilişsel Öğrenme İçerikleri ve Hazırlıkları, Psikomotor Öğrenme İçerikleri ve Hazırlıkları olmak üzere iki alt tema ve bu temalara ilişkin kodlardan oluşmuştur. Öğrenme Öğretme Süreci Ana Temasına ait alt temalar ve kodları Şekil 2'de verilmiştir.

Bilişsel Öğrenme İçerikleri ve Hazırlıkları	Psikomotor Öğrenme İçerikleri ve Hazırlıkları
Slayt Hazırlama • Bulmaca- Yarışma • İlk yardım • Farklı Branşları Tanıtım • Önemli Sporcuların Tanıtımı	Eğitsel Oyun • Fitness Hareketleri • Düzen Alıştırmaları • Evde Yapılacak Etkinlikler

Şekil 2. Öğrenme öğretme süreci ana temasına ait alt temalar ve kodlar

Bilişsel öğrenme içerikleri ve hazırlıkları

Öğretmenlerin uzaktan eğitimle yürütülen beden eğitimi ve spor derslerinde slayt hazırlama, bulmaca-yarışma, ilkyardım, farklı branşları tanıtım, önemli sporcuların tanıtımı ile ilgili bilişsel öğrenme içerikleri ve hazırlıkları yaptıkları belirlenmiştir. Aşağıda bulgulara ait örnek ifadeler yer almaktadır.

“Slâytlar, görseller, hızlı bulmacalar, yarışmalar vs. hazır-
ladık. Ayriyeten youtube videolar üzerinde çocuklarımızın öğre-
nimini destekledik.” (Ö5).

“Bu uzaktan eğitimde yani çocuklara şunları anlatabildim;
En azından bilinmedik böyle biraz daha yeni çıkmış sporları en
azından teorik olarak işte dünyada böyle sporlar var gibisinden
onları gösterebildik o avantajı oldu. (Ö10).

“İlk yardım anlattım. Az bilinen spor branşları var. Onları
anlatıp ikinci dersimde videolarını izlettim. Daha sonra bu 2019
yılına damga vuran Türk sporcularımız vardı. Onları çocuklara
anlattım. Onların hayat hikayelerini izlettim bu şekilde (Ö1).

Psikomotor öğrenme içerikleri ve hazırlıkları

Öğretmenlerin uzaktan eğitimle yürütülen beden eğitimi ve spor derslerinde eğitsel oyun, fitness hareketleri, düzen alıştırmaları ve evde yapılacak etkinlikler ile ilgili psikomotor öğrenme içerikleri ve hazırlıkları yaptıkları belirlenmiştir. Aşağıda bulgulara ait örnek ifadeler yer verilmiştir.

“Ben dersleri 3 kısma ayırmıştım. Birinci kısımda teorik ola-
rak işliyorum, ikinci kısımda her derste eğitsel oyun öğretiyor-
dum ve üçüncü kısımda bulmaca çözdürüyorum.” (Ö5)

“Hocam biz sene başında dokuzuncu sınıflara özellikle dü-
zen alıştırılmalarını gösterdik.” (Ö8)

“Beden eğitim dersi uzaktan eğitim olduğu için çok hare-
ketsiz ve çok hantal kaldıklarını düşünüyorum. O yüzden biraz
şnav, mekik, squat yaptırmaya çalıştım.” (Ö3)

“Egzersiz hareketleri bildiğiniz gibi evde yapılabilecek ha-
reketler, işte sandalyede yapılabilecek hareketler, ayakta yapı-
labilecek hareketler bu tarz hareketleri de yaptırдық.” (Ö5)

Ölçme değerlendirme uygulamaları ana temasına ilişkin bulgular

Ölçme ve değerlendirme uygulamaları ana teması; öğrenme sü-
recini değerlendirme ve öğrenme ürününü değerlendirme ol-
mak üzere iki alt tema ve bu temalara ait kodlardan oluşmuştur.
Ölçme ve değerlendirme uygulamaları ana temasına ait alt te-
malar ve kodları Şekil 3'te verilmiştir.

Öğrenme Sürecini Değerlendirme	Öğrenme Ürünü Değerlendirme
•Derse Katılım •Ders İçi Performans •Araştırma Ödevi	•Uygulama Sınavı •Sözlü Yoklama •Çoktan Seçmeli Test

Şekil 3. Ölçme değerlendirme uygulamaları temasına ait alt temalar ve kodlar

Öğrenme sürecini değerlendirme

Öğretmenlerin uzaktan eğitimle yürütülen beden eğitimi ve spor derslerinde derse katılım, ders içi performans ve araştırma ödevi değerlendirme biçimlerini kullandıkları belirlenmiştir. Aşağıda bulgulara ait örnek ifadeler yer verilmiştir.

“Bu sorun Türkiye'nin sorunu oldu. Gerçekten de yani neye göre değerlendirecek? Bir ölçüt yok yani öğrenciler derse katılmıyor, katılmayan öğrencinin sebebi belli internet diyor hemen. Bunu ön koşul olarak verdiği için değerlendirme ciddi anlamda sıkıntı oldu. Ya tabiki biz bir ölçü koyduk derse girenlere biraz daha yüksek puan verdik katılım göstermeyenler de illaki puan vermek zorundaydık. Gelen gelmeyen, ayırt etmek amaçlı birazda arada fark oluşturarak puan verdik katılma göre” (Ö5)

“Derse katılım yani ders içi performanslarına göre puan verdim öğrencilerin ZOOM’ a ya da işte EBA’ ya ne kadar katıldı katılımına göre çalıştım ama bu da çok adil olmadı” (Ö7).

“Konu araştırmalarını istedim. Yani böyle kalıplaşmış spor branşlarından değil de hiç umulmadık veya bilinmeyen az bilinen spor branşlarından araştırmalarını istedim. Bunun hepsi resimli bir şekilde. Kimisi sadece yazı olarak geri dönütler verdiler bende ona göre değerlendirdim. Bir nevi beden eğitiminde biraz ödevi açılmış oldum. Çok renkli şeyler çıktı ortaya.” (Ö3)

Öğrenme ürününü değerlendirme

Öğretmenlerin uzaktan eğitimle yürütülen beden eğitimi ve spor dersinde uygulama sınavı, sözlü yoklama ve çoktan seçmeli test değerlendirme biçimlerini kullandıkları belirlenmiştir. Aşağıda bulgulara ait örnek ifadeler yer verilmiştir.

“Düzen araştırmalarından vs. Çok fazla kasmadan bir uygulama sınavı yapabildim ama dokuzuncu sınıflara yazılı yaptım hocam.” (Ö8).

“Bende mesela atıyorum olimpiyatlar konusunu işledim, bitirdim. Ardından öğrencilere mesela eşleştiriyoym işte bir soru soruyordum. Önce cevap verene artı işte ya da elemeli bir şekilde oyunla birleşik böyle aslında konuyu bitirdikten sonra sonunda ölçme değerlendirme yapıyordum, (Ö2)

“Ben o hafta hangi konuyu işlediysem Eba üzerinde hemen işte 10 tane soru hazırladım. O 10 tane sorunun cevaplarını işte onun totalde kaç konu işlemişim işte 15 konu işlediysem ondan aldıkları notu belli bir şeye bölerek kendilerine puan verdim. Yani bir nevi aslında her hafta sınav yapmış oldum çocukları. (Ö10)

Yaşanılan sorunlar ana temasına ilişkin bulgular

Yaşanılan sorunlar ana teması; sınırlı katılım, öğretmen yetersizliği, teknolojik yetersizlik, nitelsiz öğretim olmak üzere dört alt tema ve bu temalara ait kodlardan oluşmuştur. Yaşanılan sorunlar ana teması ait alt temalar ve kodları Şekil 4'te verilmiştir.

Sınırlı Katılım	Öğretmen Yetersizliği	Teknolojik Yetersizlik	Niteliksiz Öğretim
•Düşük Katılım •Ses Kamera Açmama •Aile Etkisi	•Adaptasyon Sorunu •Konu Bulamama	•İnternet Bağlantısı •Sistemin İşlememesi •Fırsat Eşitsizliği	•Bilişsel İçerik •Verimsiz •Sıkıcı, Zor •Ders Saatleri

Şekil 4. Yaşanılan sorunlar ana temasına ait temalar ve kodlar

Sınırlı katılım

Uzaktan eğitimle yürütülen beden eğitimi ve spor dersinde öğretmenlerin düşük katılım, ses-kamera açmama, aile etkisi sorunlarıyla karşılaştıkları belirlenmiştir. Aşağıda bulgulara ait örnek ifadeler yer almaktadır.

“Katılım anlamında biraz sıkıntı yaşadım. İkincisi çok mesaj aldım öğrencilerden: Hocam katılmak istiyoruz ama internet sıkıntımız var. Ya da şöyle bir sıkıntı geldi. Aynı anda kardeşimin de dersi var. Benimki beden eğitimi branşı olduğu için kardeşinin dersini tercih ettik. Mesela kardeşime tablet ya da telefonu vermek zorunda kaldım. Hani bu tarz sıkıntılarla, sorunlarla maalesef ki karşılaştım.” (Ö6)

“Derste şöyle sorunlar oluyordu, cevap vermek istemeyen öğrenciler mesela bu uzaktan eğitim kullanarak sesini kapatıp sanki orada değilmiş gibi ama dersteymiş gibi davranabiliyorlardı.” (Ö2)

“En büyük sorun katılımdı ve internet sorunu, ailelerin internet sıkıntısı, tablet sıkıntısı. Bunlar en büyük sorunlarımızdan bir tanesi diğeri de spor kültürü, aileler, spor kültürü kazanmadığı için tabii beden eğitimi dersini gereksiz görüyor. Tabii not olayı da olmayınca ister istemez katılım çok alt düzeyde oluyordu.” (Ö5)

Öğretmen yetersizliği

Uzaktan eğitimle yürütülen beden eğitimi ve spor dersinde öğretmenlerin adaptasyon sorunu ve konu bulamama sorunlarıyla karşılaştıkları belirlenmiştir. Aşağıda bulgulara ait örnek ifadeler yer almaktadır.

“Beden eğitimi dersleri onlar için sadece hareketli oldukları sadece fazla enerjilerini attıkları bir ders iken şu anda sadece teoriye döndü ve teoride biz açıkçası işleyecek konu bulmakta zorlanıyoruz.” (Ö1)

“Biz özgür bir ortama alıştığımız için yani o şekilde hareketlerimiz özgür, hareket yeteneğimiz güçlü olduğu için ondan dolayı çok böyle sözsözsel canlı ders üzerinden ya da böyle telefon üzerinden çok adapte olamadık. Ben de olamadım, öğrencilerim de olamadı. O yüzden katılım çok az oldu. Ya bu şekilde bir sıkıntı yaşadım (Ö7)

Teknolojik yetersizlik

Uzaktan eğitimle yürütülen beden eğitimi ve spor dersinde öğretmenlerin internet bağlantısı, sistemin işlememesi, fırsat eşitsizliği sorunlarıyla karşılaştıkları belirlenmiştir. Aşağıda bulgulara ait örnek ifadeler yer almaktadır.

“EBA’da bazen diğer hocaların da oluyordur. Donma meydana geliyordu. Yani yoğunluğun olduğu dönemler oluyordu gün içerisinde.” (Ö8)

“Fakat koskoca bir sorun var ki ortada benim yani kendi okulumdan bahsediyorum. Okuldaki tablet bir sınıfta 2 kişiye dağıtıldı. Tablet dağıtımı bizim okulda da oldu ama dediğim gibi 30 kişilik bir mevcut var sadece 2 kişiye tablet verildi. Yani maddi durumları da genel olarak zaten çok iyi değil. Yani bu şekilde imkânlar eşit değil.” (Ö7)

Niteliksiz öğretim

Uzaktan eğitimle yürütülen beden eğitimi ve spor dersinde öğretmenlerin bilişsel içerik, verimsiz, sıkıcı-zor, ders saatleri kodlarından oluşan sorunlar ile karşılaştıkları belirlenmiştir. Aşağıda bulgulara ait örnek ifadeler yer almaktadır.

“Ben pandemi sürecinde bizim dersimiz beden eğitimi ve spor dersi için asıl amacına ulaştığını pek düşünmüyorum açıkçası. Çünkü teorik olarak anlatıyoruz çocuklara, görsel olarak video filan gösteriyoruz ama onların biraz havada kaldığını düşünüyorum. Yani bir şeyi yapmak mı daha öğretici olur? Sadece okuyup geçmek mi? Uygulamak tabii ki daha öğretici olur.” (Ö6)

“Beden Eğitimi dersinin uzaktan bu şekilde yapay olduğunu düşünüyorum. ZOOM üzerinden ya da EBA üzerinden bunları çok etkili bir şekilde anlatabileceğimizi işleyebildiğimizi düşünmüyorum. Ama ortada bir pandemi süreci olduğu için mecburiyetten ders vermemiz gerektiği için uygulanan bir yöntem olarak görüyorum.” (Ö7)

“Temeli uygulamalı bir ders olduğu için uzaktan eğitimde bunu kontrol etmek ve bunu geliştirmek gerçekten çok zor.” (Ö4)

“Bazen okul idaresinin sizin tarafınıza atamış olduğu ders programında biliyorsunuz akşam 8 buçuğa kadar dersimiz olabiliyor. Bazen öyle bir saate denk geliyor ki o anda trafikte olabiliyorsunuz. Fırında ekmek almak için kuyrukta olabiliyorsunuz. O tür durumlarda karşılaşılabiliyoruz. Bu tip sorunlarla karşılaştık.” (Ö9)

Niteliği artırmaya yönelik önlemler ana temasına ilişkin bulgular

Niteliği artırmaya yönelik önlemler ana teması; motivasyon artırmaya yönelik girişimler, teknolojik destek ve diğer stratejiler olmak üzere üç alt tema ve bu temalara ait kodlardan oluşmuştur. Niteliği artırmaya yönelik önlemler ana temasına ait alt temalar ve kodları Şekil 5’te verilmiştir.

Motivasyon Artırmaya Yönelik Girişimler	Teknolojik Destek	Diğer Stratejiler
Görsel Destek Notla Destekleme Farklı Konular İşleme Oyunla Bulmaca İle Destekleme Öğrencilerle İletişim- Sohbet etme	Tablet Dağıtımı Ekstra Pc İnternet Paketi	Veliler İle İletişim Telafi Dersi Yapma

Şekil 5. “Niteliği artırmaya yönelik önlemler ana temasına ait temalar ve kodları

Motivasyonu artırmaya yönelik girişimler

Uzaktan eğitimle yürütülen beden eğitimi ve spor dersinde öğretmenlerin niteliği artırmaya yönelik önlemler kapsamında; görsel destek, notla destekleme, farklı konular işleme, oyunla bulmaca ile destekleme, öğrenciler ile iletişim sohbet etme tekniklerini kullanarak motivasyonu artırmaya yönelik girişimlerde buldukları belirlenmiştir. Aşağıda bulgulara ait örnek ifadeler yer almaktadır.

“Dersin sıkıcı geçmemesi ya da basit bir şekilde anlatılması yönünden derslerimi renklendirdim, görselleştirdim, video çektim ya da işte video paylaştım, ekran paylaşımı yaparak böyle basit sorunları giderebildik.” (Ö7)

“Dersi zevkli hale getirmeye çalıştık. Ondan sonra notla biraz desteklemeye çalıştık, işte derse katılıyorsanız notlarınızı fazla vereceğiz gibi. Birçok sorunları bu tarz çözmeye çalıştık.” (Ö5)

“Okulda anlatamadığımız ya da nasıl söyleyeyim böyle çok imkânı olup da branş olarak uygulamasını gösteremeyeceğimiz farklı branşları seçmeye çalıştım. Mesela su topu, yani her okulda havuz yok. O yüzden suture branşını anlattım. Körling, mesela buz pistimiz yok. Körling branşını anlattım. Sonra bizim ülkemizde doğan bir branş Hemsbol branşını anlattım.” (Ö6)

“Slâytlar, görseller, hızlı bulmacalar, yarışmalar vs. Bu gibi şeylere hazırladık. Ayriyeten youtube videolar üzerinde çocuklarımızın öğrenimini destekledik.” (Ö5)

“Biraz onları anlamaya çalıştım. Evet sürekli moda mod ders şeklinde değil de biraz bu pandemi sürecinde işte psikolojik sıkıntılarından. Ondan sonra işte beslenme alışkanlıklarından, şunlardan, bunlardan ayriyeten onlarla biraz sohbet ederek de aslında onları böyle biraz nasıl diyeyim, dinlenmeye ihtiyaçları olduğunu düşündüm. Çünkü normal süreçte okulda da hep böyle gelirler bizle dertleşir öğrenciler, yine orda da aslında biraz ufak bir dertleşme. Potansiyeli yakalamaya çalıştım.” (Ö6)

Teknolojik Destek

Uzaktan eğitimle yürütülen beden eğitimi ve spor dersinde öğretmenlerin niteliği artırmaya yönelik önlemler kapsamında;

tablet dağıtımı, ekstra bilgisayar ve internet paketi temini teknolojik destekleri girişimlerinde buldukları belirlenmiştir. Aşağıda bulgulara ait örnek ifadeler yer almaktadır.

“İnternet sıkıntısı çeken çocuklara ya da işte tablet telefon sıkıntısı olan çocuklara nasıl ulaşabiliriz diye rehber öğretmenleri, öğretmenlerimizle irtibata geçtim. Milli Eğitim'in tablet, telefon, dağıtımında o öğrencileri faydalandırdılar eksik olan öğrencilerden daha sonrasında katılım tablet dağıtımından sonra arttı onların içerisinde internet paketi de olduğu için öğrenciler rahat bir şekilde derse giriş yapabildi. Bu şekilde bir yol izledik.” (Ö6)

“Benim eşim de öğretmen. Sene başında kendi branşı itibarıyla uzaktan eğitim yapıyordu ve bizim evimizde sadece bir tane bilgisayar vardı. Derslerimiz aynı saatte denk gelebiliyordu. Bu sorunu gidermek için bir bilgisayar daha aldım eve mesela almak zorunda kaldım daha doğrusu.” (Ö9)

Diğer stratejiler

Uzaktan eğitimle yürütülen beden eğitimi ve spor dersinde öğretmenlerin niteliği artırmaya yönelik önlemler kapsamında; veliler ile iletişim ve telafi dersi yapma diğer stratejilerini kullandıkları belirlenmiştir. Aşağıda bulgulara ait örnek ifadeler yer almaktadır.

“Beden eğitimi dersine canlı gelmek istenirken, EBA üzerinden öğrencilerin derse çok katılım sağlamadığını bu şekilde gelmek istemediklerini öğrendim. Velilere iletişim haline geçtimde daha çok katılım sağlandı.” (Ö7)

“Sorunların üstesinden şöyle geldik hocam yani gerekirse 2 dersimiz varken üçe çıkardık, telafi dersleri yaptık.” (Ö3)

Tartışma

Uzaktan eğitim ile yürütülen beden eğitimi ve spor derslerine yönelik beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin görüşlerinin incelendiği bu çalışmada elde edilen görüşler doğrultusunda öğrenme-öğretme süreci, ölçme-değerlendirme uygulamaları, yaşanan sorunlar ve niteliği artırmaya yönelik önlemler olmak üzere dört ana temaya ulaşılmıştır.

Çalışmaya katılan öğretmenlerin görüşlerine göre elde edilen öğrenme-öğretme süreci ana teması; bilişsel öğrenme içerikleri ve hazırlıkları ile psikomotor öğrenme içerikleri ve hazırlıkları olmak üzere iki alt tema ve bu temalara ilişkin kodlardan oluşmuştur. Beden eğitimi ve spor öğretmenleri uzaktan eğitimle işledikleri derslerinin bilişsel boyutu için; farklı sporların tanıtımı, önemli sporcular ve ilkyardım konularına yönelik içerikler ürettiklerini belirtmişlerdir. Bu içerikler için çeşitli sunum ve bulmaca hazırlıkları yapmışlardır. Derslerinin psikomotor boyutu için ise eğitsel oyun, düzen alıştırmaları, fitness hareketleri ve evde yapılacak etkinlikleri organize ederek psikomotor öğrenmeye yönelik içerikler ve hazırlıklar yaptıklarını belirtmişlerdir. Bu süreçte beden eğitimi öğretmenleri derslerini daha çok bilişsel ağırlıklı olarak yürüttüğünü, bazı öğretmenler ise kısmen

psikomotor alana yönelik etkinlikler kullandığını ifade etmiştir. Bazı çalışmalar bu çalışmanın bulgularına benzer olarak uzaktan eğitim ile yürütülen beden eğitimi derslerinde teorik görevlerin çokluğu ve motor aktivite eksikliğini vurgulamaktadır (Aygüneş vd., 2022; Fierro vd., 2021; Mylsidayu, 2021; Osipov, Kudryavtsev, Galimova, Plotnikova ve Skurikhina, 2020). Spor dallarının öğretimi için ev ortamının uygun olmaması ve araç-gereç eksikliğinin bulunması, öğretmenlerin uzaktan eğitime ilişkin yeterli deneyim ve bilgilerinin bulunmaması bu duruma neden olmuş olabilir. Ancak bir sistematik derlemede fiziksel aktivite ile ilgili ihtiyaçlarının uzaktan eğitim ile karşılanabileceğine yönelik kanıtlar sunulmaktadır (Killian vd., 2019).

Katılımcı öğretmenlerin görüşlerine göre elde edilen ölçme ve değerlendirme uygulamaları ana teması; öğrenme sürecini değerlendirme ve öğrenme ürününü değerlendirme olmak üzere iki alt tema ve bu temalara ait kodlardan oluşmuştur. Öğrenme sürecini değerlendirme alt temasına ait bulgular; öğretmenlerin öğrenme sürecini değerlendirirken derse katılım, ders içi performans ve araştırma ödevlerini kullandıklarını göstermektedir. Öğrenme ürününü değerlendirme temasına ait bulgular ise öğretmenlerin öğrenme çıktılarına uygulama sınavı, sözlü yoklama ve çoktan seçmeli test kullanarak değerlendirdiklerini göstermektedir. Bulgular beden eğitimi öğretmenlerinin uzaktan eğitim sürecinde ölçme ve değerlendirme faaliyetlerinde zorlandıklarını ve çeşitli alternatif değerlendirme türlerini kullandıklarını göstermektedir. Araştırma bulguları beden eğitimi öğretmenlerinin öğrencilerin derse devamlılığını sağlayıcı ölçme-değerlendirme yöntemlerini uzaktan eğitim sürecinde tercih ettikleri göstermektedir. Öğretmenler bu faaliyetleri daha çok zorluluktan yaptıklarını ve çok fazla objektif uygulamalar yapamadıklarını ifade etmişlerdir. Alan yazında özellikle bu süreçte öğrencilerin sosyal ve duygusal ihtiyaçlarının geliştirilmesine odaklanarak sadece sonuç değil süreç ve ürün odaklı bir ölçme ve değerlendirme sistemi kullanılması gerektiği önerilmektedir (Sarı, 2020).

Çalışmada elde edilen bir başka tema yaşanan sorunlar temasıdır. Bu ana tema; sınırlı katılım, öğretmen yetersizliği, teknolojik yetersizlik, niteliksiz öğretim olmak üzere dört alt tema ve bu temalara ait kodlardan oluşmuştur. Sınırlı katılım alt temasına ait bulgularda öğretmenler öğrencilerin derse düşük katılım gösterdiklerini, katılsalar bile ses-kamera açmadıklarını ifade etmişlerdir. Ayrıca bazı öğretmenler ailelerin beden eğitimi dersini önemsemediklerini, bu durumun dersi olumsuz etkilediğini ifade etmiştir. Vilchez, Kruse, Puffer ve Dudovitz (2021) COVID 19 salgını sırasında ailenin uzaktan eğitimde önemli rolü olduğunu vurgulamıştır. Aygüneş vd. (2022) ise yaptıkları çalışmada, kameranın zorunlu açık olması, alt yapı sorunlarının çözülmesi, fırsat eşitliğinin sağlanması vb. stratejiler ve yönetmelikler geliştirilmesi gerektiğini önermiştir. Öğretmen yetersizliği alt temasına ait bulgular; beden eğitimi öğretmenlerinin, online ders konusunda bireysel olarak adaptasyon sorunu yaşadıklarını ve uzaktan eğitime ilişkin konu bulamama gibi sorunlar yaşadıklarını göstermektedir. Pandeminin aniden ortaya

çıkması nedeniyle öğretmen ve öğrencilerin eğitim hayatlarında daha önce deneyimlemedikleri teknoloji destekli derslere hızlı geçiş yapmaları ve sürece alışık olmamaları buna neden olmuş olabilir. Teknolojik yetersizlik alt temasına ait bulgular ise beden eğitimi öğretmenlerinin, internet bağlantı problemi, sisteminin işlememesi ve öğrenciler arasındaki fırsat eşitsizliği sorunlarıyla karşılaştıklarını göstermektedir. Yapılan diğer çalışmalar da benzer problemlerin yaşandığını desteklemektedir (Türkan, Leblebici ve Önal, 2020; Yurdakal, 2019). Niteliksiz öğretim alt temasında, beden eğitimi öğretmenleri derslerin bilişsel ağırlıklı olarak işlendiğini, bu durumun dersleri verimsiz ve sıkıcı yaptığını ve derslerin bu şekilde yürütülmesinin kendileri için zor bir durum olduğunu belirtmişlerdir. Benzer sonuçlar diğer araştırma bulgularıyla desteklenmektedir (Aygüneş vd., 2022; Ekiz, 2020; Fierro vd., 2021; Kirbas, 2020; Varea ve Calvo, 2021). Beden eğitimi öğretmenleri bu süreçte daha çok teorik olarak derslerini işlemişlerdir. Bu durum beden eğitimi dersinin uygulamalı olan doğasına uymadığından, öğretmenler derslerin sıkıcı ve verimsiz geçtiğini düşünmüş olabilirler. Ayrıca öğrencilerin derslere katılımının az olması, sürecin verimsiz olarak ilerlemesine neden olmuş olabilir. Ancak bazı çalışmalar uzaktan yürütülen beden eğitimi derslerinin yüksek nitelikli olma potansiyeline sahip olduğunu bildirmektedir (Harris ve Metzler, 2018; Mosier ve Lynn, 2012).

Niteliği artırmaya yönelik önlemler ana teması; motivasyon artırmaya yönelik girişimler, teknolojik destek ve diğer stratejiler olmak üzere üç alt tema ve bu temalara ait kodlardan oluşmuştur. Motivasyonu artırmaya yönelik girişimler alt temasına ait bulgular uzaktan eğitimle yürütülen beden eğitimi derslerinde öğretmenlerinin öğrencilerin derse olan motivasyonlarını artırmak için; görsel destek kullanma, öğrenciyi notla destekleme, derslerde farklı konular işleme ve oyunla-bulmaca ile dersi destekleme gibi çözümler ürettiklerini göstermektedir. Bazı çalışmalar uygulamalı derslerde çoğunlukla video uygulamalarının kullanıldığını desteklemektedir (Bingöl, 2020; Рябинчук ve Сущко, 2021). Beden eğitimi öğretmenleri uzaktan eğitimde daha çok bilişsel ağırlıklı dersler işlediklerinden, öğrencilerin derse karşı motivasyonlarını artırmak için video ve görsel uygulamaları tercih etmiş olabilirler. Ayrıca derse katılımı artırmak için öğrencileri not ile destekledikleri de görülmektedir. Teknolojik destek alt temasına ait bulgular beden eğitimi öğretmenlerinin dersin niteliğini artırmak için; okullarda tablet dağıtımının yapılması, internet paketi temini sağlanması ve ekstra PC temin edilmesi gerektiğini belirttiklerini göstermektedir. Diğer stratejiler alt temasında bulgular ise öğretmenlerin beden eğitimi ve spor dersine katılımı artırmak için velilerle iletişime geçtiklerini ve telafi dersler yaptıklarını göstermektedir. Benzer sonuçların Aygüneş vd. (2022) tarafından yapılan çalışmada da görülmektedir. Bu bulgular doğrultusunda beden eğitimi öğretmenlerinin dersin niteliğini artırmaya yönelik olarak öğrencilerin derse katılımlarını ve devamlarını artırmak için farklı stratejiler kullandıkları ifade edilebilir.

Etkili iletişim becerilerinin kullanılmasının ve öğrencilerin derse karşı motivasyonlarının artırılmasının uzaktan eğitim için önemli olduğu söylenebilir.

Sonuç ve Öneriler

Araştırma sonuçları uzaktan yürütülen beden eğitimi derslerinde öğrenme öğretme sürecinin daha çok bilişsel ağırlıklı olduğunu, beden eğitimi öğretmenlerinin psikomotor alanla ilgili öğrenme içeriklerinin öğretiminde sınırlı kaldıklarını göstermektedir. Beden eğitimi öğretmenleri bu süreçte çeşitli spor dalları ve önemli sporcularla ilgili çeşitli slayt, video, bulmaca vb. hazırlıklar yaparak öğrenme içeriklerini sunmuşlardır. Beden eğitimi öğretmenlerinin uzaktan eğitim sürecinde yaptıkları ölçme değerlendirme uygulamalarının ise daha çok süreci değerlendiren, öğrenci katılımını artırmaya yönelik değerlendirmeler olduğu görülmektedir. Beden eğitimi öğretmenleri öğrenci katılımı artırmak için katılımı notla desteklemeye yönelik değerlendirmeleri sürece dahil etmişlerdir. Bu süreçte beden eğitimi öğretmenlerinin sınırlı katılım, teknolojik yetersizlik, öğretmen yetersizliği ve niteliksiz öğretim nedenleriyle eğitimin niteliğini etkileyebilecek sorunlar yaşadıkları görülmektedir. Beden eğitimi öğretmenleri öğrencilerin derslere sınırlı katılım gösterdiğini, katılsalar bile ses-kamera açmadıklarını ifade etmişlerdir. Ayrıca tüm öğrencilerin aynı teknolojik altyapıya sahip olmaması ve beden eğitimi öğretmenlerinin uzaktan öğretim için içerik bulmakta zorlanması eğitimin niteliğini etkilemiştir. Beden eğitimi öğretmenleri bu süreci verimsiz ve zor olarak nitelendirmişlerdir. Araştırma sonuçları beden eğitimi öğretmenlerin eğitimin niteliğini artırmak için çeşitli önlemler aldıklarını göstermektedir. Beden eğitimi öğretmenleri öğrencilerin motivasyonları artırıcı girişimlerde bulunmuşlardır. Teknolojik yetersizlik nedeniyle yaşanan problemlerinin üstesinden gelmeye çalışmışlardır. Ayrıca beden eğitimi öğretmenlerinin aileler ile iş birliği yaparak eğitimin niteliğini artırmaya yönelik girişimlerde buldukları ifade edilebilir.

Araştırma sonucunda genel olarak çalışmaya katılan öğretmenlerin beden eğitimi dersinin uzaktan yürütülmesinin dersin amacına ulaşmadığı görüşünde oldukları söylenebilir. Farklı öğretim yöntemleri ve modellerinin uzaktan eğitim sürecine nasıl entegre edilebileceği ile ilgili uygulamalı eğitimlerin verilmesi bu anlamda önemli görülmektedir. Beden eğitimi öğretmenlerinin uzaktan eğitim konusunda desteklenmesi öğrencilerin gelişim ihtiyaçlarının karşılanmasına destek sağlayabilir. Ancak gerçekleştirilen bu çalışmada elde edilen bulguların sadece bir ilde görev yapan ve az sayıdaki katılımcıdan elde edildiği göz önüne alınmalıdır. Bu nedenle benzer çalışmaların farklı illerde görev yapan daha fazla sayıdaki öğretmenlerle de tekrarlanması elde edilen sonuçların güvenilirliğini artıracaktır. Çalışmada beden eğitimi öğretmenlerine teknoloji kullanımı ilgili hizmet içi eğitimlerin verilmesi ve beden eğitimi öğretmenlerinin uzaktan eğitimde motor aktiviteyi artırıcı etkinlikler üzerinde planlama yapmalarının desteklenmesi, ancak mutlaka farklı öğretim yöntemleri ve modellerinin bu sürece nasıl entegre edilebileceği ile

ilgili uygulamalı eğitimlerin verilmesi önerilmektedir. Ayrıca kamera ve sesin aktif olarak kullanılmasının sağlanması, alt yapı sorunlarının çözülmesi ve fırsat eşitliğinin sağlanması için alınacak önlemler nitelikli derslerin yapılandırılmasına katkı sağlayabilir. Bunlara ilave olarak öğretmenler öğrencilerin motivasyonlarını artıracak çeşitli stratejileri derslerinde düşünmelidirler. Sonuç odaklı hedeflerin belirlenmesi öğrenciler için yararlı olabilir.

Yazar notu

Bu çalışma 8. Uluslararası Bilim Kültür ve Spor Kongresi'nde (17-20 Mayıs 2022, KKTC) sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

Finans Kaynakları

Bu çalışmanın hazırlanması ve yazımı sırasında kurum ve/veya kuruluşlardan herhangi bir maddi destek alınmamıştır.

Çıkar Çatışması

Bu makalenin yayınlanmasıyla ilgili yazarlar arasında herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Yazar Katkıları

Araştırma Fikri: MBS, ADM; **Araştırma Tasarımı:** BG, MBS, ADM; **Verilerin Analizi:** BG, ADM; **Makale Yazımı:** BG, ADM, MBS; **Eleştirel İnceleme:** BG, ADM

Kaynaklar

1. **Akkaya, E. E., Güneş, B. ve Mirzeoğlu, A. D.** (2022). Bireyselleştirilmiş öğretim modeli temelli uzaktan eğitimin akademik öğrenme zamanı üzerine etkisi. *Eğitim ve Bilim*, 47(211), 69-86.
2. **Aras, E. ve Karakaya, Y.** (2020). Spor eğitimi kurumlarında görev yapan akademik personelin uzaktan eğitime yönelik görüşleri: Nitel bir çalışma. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 18(2), 1-12.
3. **Arastaman, G., Öztürk Fidan, İ. ve Fidan, T.** (2018). Nitel araştırmada geçerlik ve güvenilirlik: Kuramsal bir inceleme [Validity and reliability in qualitative research: A theoretical analysis]. *YYU Journal of Education Faculty*, 15(1), 37-75.
4. **Aygüneş, A., Mirzeoğlu, D. ve Güneş, B.** (2022). Uzaktan eğitim ile yürütülen öğretmenlik uygulaması dersine ilişkin paydaş görüşleri. *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi*, 12(1), 271-292.
5. **Bingöl, Ş.** (2020). Attitudes of the academics in sports sciences towards distance education. *African Educational Research Journal*, 8(4), 799-805.
6. **Creswell, J. W.** (1998). *Qualitative inquiry and research design*. New York: Sage Publications.
7. **Cülha, A. ve Yılmaz, S.** (2021). Uygulamalı derslerde uzaktan eğitime ilişkin öğretmen adaylarının görüşleri: Beden eğitimi örneği. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 23(3), 81-92. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1918664>.
8. **Ekiz, M.** (2020). Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin karantina dönemindeki uzaktan eğitim ile ilgili görüşleri (Nitel bir araştırma). *Spor ve Rekreasyon Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 1-13.
9. **Ertuğ, C. A. N.** (2020). Coronavirüs (COVID-19) pandemisi ve pedagojik yansımaları: Türkiye'de açık ve uzaktan eğitim uygulamaları. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 11-53.

10. Fierro, A. A., Souza de Carvalho, R., Castillo-Retamal, F. ve Almonacid, M. (2021). The practicum in times of COVID-19: Knowledge developed by future physical education teachers in virtual modality. *International Journal of Learning, Teaching and Educational Research*, 20(3), 68-83.
11. Filiz, B. ve Konukman, F. (2020). Teaching strategies for physical education during the COVID-19 Pandemic: Editor: Ferman Konukman. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*, 91(9), 48-50.
12. Glesne, C. (2013). Nitel araştırmaya giriş (Çev. A. Ersoy ve P. Yalçınoğlu) Ankara: Anı Yayıncılık.
13. Goad, T., Jones, E., Bulger, S., Daum, D., Hollett, N. ve Elliott, E. (2021). Predicting student success in online physical education. *American Journal of Distance Education*, 35(1), 17-32.
14. González-Calvo, G., Barba-Martín, R. A., Bores-García, D. ve Gallego-Lema, V. (2020). Aprender a ser docente sin estar en las aulas: La COVID-19 como amenaza al desarrollo profesional del futuro profesorado. *International and Multidisciplinary Journal of Social Sciences*, 9(2), 152-177.
15. Güneş, B. ve Mirzeoğlu, A. D. (2022). Application of volleyball teaching through distance education utilizing a personalized system of instruction. *Strategies*, 35(4), 23-31.
16. Harris, M. T. ve Metzler, M. (2018). Online personal fitness course alignment with national guidelines for online physical education. *Journal of Teaching in Physical Education*, 38(3), 174-186.
17. Kırık, A. (2014). Uzaktan eğitimin tarihsel gelişimi ve Türkiye'deki durumu. *Marmara İletişim Dergisi*, (21), 73-94.
18. Killian, C. M., Kinder, C. J. ve Woods, A. M. (2019). Online and blended instruction in K-12 physical education: A scoping review. *Kinesiology Review*, 8(2), 110-129.
19. Kirbas, S. (2020). The views of physical education and sports teaching instructors on education in the COVID-19 period. *Journal of Education and Learning*, 9(6), 196-205.
20. Konukman, F., Filiz, B. ve Ünlü, H. (2022). Teachers' perceptions of teaching physical education using online learning during the COVID-19: A quantitative study in Turkey. *PloS One*, 17(6), e0269377.
21. MEB (2020). <https://www.meb.gov.tr/bakan-selcuk-koronaviruse-karsi-egitim-alaninda-alinan-tedbirleri-acikladi/haber/20497/tr>
22. MEB (2018). <http://mufredat.meb.gov.tr/ProgramDetay.aspx?PID=334>
23. Mosier, B. ve Lynn, S. (2012). An initial exploration of a virtual personal fitness course. *Online Journal of Distance Learning Administration*, 15(3), 1-11.
24. Mylsidey, A. (2021). Stress level of physical education students: How to do the learning during the COVID-19 pandemic? *Journal Sport Area*, 6(1), 119-129.
25. O'Brien, W., Adamakis, M., O'Brien, N., Onofre, M., Martins, J., Dania, A., ... & Costa, J. (2020). Implications for european physical education teacher education during the COVID-19 pandemic: a cross-institutional SWOT analysis. *European Journal of Teacher Education*, 43(4), 503-522.
26. Osipov, A. Y., Kudryavtsev, M. D., Galimova, A. G., Plotnikova, I. I. ve Skurikhina, N. Y. V. (2020). How can distance learning be used in the physical education of students? *Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala*, 12(2Sup1), 77-85.
27. Patton, M. Q. (1990). *Qualitative evaluation and research methods*. New York: Sage Publications.
28. Рябинчук, I. O. ve Сушко, P. O. (2021). Peculiarities of distance education for future physical education teachers in coronavirus pandemic conditions. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені МП Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*, 5(136), 98-102.
29. Sari, H. (2020). Evde kal döneminde uzaktan eğitim: Ölçme ve değerlendirmeyi neden karantinaya almamalıyız? *Uluslararası Eğitim Araştırmacıları Dergisi*, 3(1), 121-128.
30. Türkan, A., Leblebici, H. ve Önal, İ., (2020). Opinions of teacher candidates on distance education implemented during the covid-19 pandemic period. *European Journal of Education Studies*, 7(11), 329-353.
31. Varea, V. ve González-Calvo, G. (2021). Touchless classes and absent bodies: teaching physical education in times of COVID-19. *Sport, Education and Society*, 26(8), 831-845.
32. Vilchez, J. A., Kruse, J., Puffer, M. ve Dudovitz, R. N. (2021). Teachers and school health leaders' perspectives on distance learning physical education during the COVID-19 pandemic. *Journal of School Health*, 91(7), 541-549.
33. WHO. (2020). WHO Director-General's opening remarks at the media briefing on COVID-19- 11 March 2020, <https://www.who.int/director-general/speeches/detail/who-director-general-s-opening-remarks-at-the-media-briefing-on-COVID-19---11-march-2020>
34. Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
35. Yurdakal, İ. H. (2019). Views of undergraduate students and lecturers on distance education. *International Online Journal of Educational Sciences*, 11(3), 207-221. <https://i24.im/XZryg>